

Muzeum Polskich Formacji Granicznych

https://www.muzeumsg.strazgraniczna.pl/muz/formacje-ochrony-granic/biografie/1918-1939/kadra/g-j/jan-jastrzebski/40996_jan-jastrzebski.html
01.05.2025, 19:18

str. **Jan Jastrzębski** - urodził się 02.01.1900 r. w Schonnebeck koło Essen w Nadrenii - Płn. Westfalii. Jego rodzice wyjechali tam „za chlebem”. Po powrocie do Polski kupili gospodarstwo rolne we wsi Wonna, gdzie Jan pomagał przy pracach polowych.

Od czerwca 1918 r. do 11.12.1918 r. Jan Jastrzębski służył w 1 kompanii 20 armii niemieckiej. Zanim zakończył wstępne szkolenie, I wojna światowa dobiegła końca, więc nie był na froncie. W 1919 r. wstąpił do armii polskiej i od 18.10.1919 r. do 25.08.1922 r. służył w 3 kompanii 64 Grudziądzkiego Pułku Piechoty. W maju 1920 r. pułk uczestniczył w wyprawie nad Dniepr. Po niepowodzeniach, wycofywał się aż do Brześcia nad Bugiem. Po krótkim odpoczynku skierowany został na linię rzeki Wieprz i wziął udział w polskim uderzeniu w bok sił bolszewickich. Zakończenie walk pułku nastąpiło w październiku 1920 r. w okolicach Nieświerza. Stąd pułk wrócił do Grudziądza. Po zakończeniu wojny Jan Jastrzębski pozostał w czynnej służbie do 25.08.1922 r.

Nie ustalono dokładnego momentu rozpoczęcia służby w Straży Celnej przez Jana Jastrzębskiego. W Straży Celnej otrzymał nr służbowy 837. Wiadomo, że służył w Placówkach SC „Beskid-Klauza” oraz „Wyszków” (Komisariat SC „Ludwikówka”, Inspektorat SC „Dolina”). Po reorganizacji w 1928 r. Straż Celna została zastąpiona przez Straż Graniczną, w której Jan Jastrzębski kontynuował służbę (Placówka SG „Wyszków”). Otrzymał nowy numer instalacyjny 7327.

Dnia 18.02.1930 r. ożenił się z Leokadią Kaczorek i w Wyszkowie urodziło mu się w kolejnych latach troje dzieci - Zdzisław Jan, Genowefa Danuta, Józef Ignacy. W 1931 r. wysłany został na kurs do Centralnej Szkoły Straży Granicznej w Górze Kalwarii. Długoletnia służba Ojczyźnie przynosiła kolejne medale i wyróżnienia: Medal Dziesięciolecia Odzyskanej Niepodległości (1929 r.), Medal Pamiątkowy „Za wojnę 1918-1921” (1929 r.), Odznaka Pamiątkowa Straży Granicznej (1930 r.), uzyskanie prawa do noszenia szewronów za 12 lat służby (1935 r.), Brązowy Medal za Długoletnią Służbę (1938 r.).

W maju 1936 r. został przeniesiony na własną prośbę na drugi koniec Polski - do Wielkopolskiego Inspektoratu Okręgowego SG, Komisariat SG „Zbąszyń”, Placówka SG „Przychodźko”. Służył tam do wybuchu II wojny światowej. Następnie, wraz z jednostkami Straży Granicznej i wojska wycofywał się aż w pobliże granicy z Rumunią. Do niewoli niemieckiej dostał się pod koniec września 1939 r. pod Rawą Ruską. Przebywał w stalagu 2A.

W tym czasie jego rodzina ewakuowała się z Przychodzka do Brodnicy. Jego żona była w ciąży i w styczniu 1940 r. urodziła kolejną córkę. Jan Jastrzębski został zwolniony ze stalagu

dnia 27.08.1940 r. Pracował jako pracownik kolejowy w Brodnicy. Potem wywieziony na roboty do Francji, gdzie pracował na kolei. Tam nawiązał kontakt z francuskim ruchem oporu. W 1944 r., po wkroczeniu aliantów do Francji, zgłosił się do polskiego wojska. Przez port w Marsylii dotarł statkiem do Neapolu i został wcielony do 2 Korpusu Polskiego gen. W. Andersa. Przeszkolony na sanitariusza i przydzielony do 2 Polskiego Szpitala Wojennego.

Po wojnie ewakuowany do Wielkiej Brytanii, skąd powrócił do Polski, do rodziny w Brodnicy. W maju 1946 r. dostał pracę w Urzędzie Skarbowym w Rypinie. W sierpniu 1949 r. przeniesiony do Urzędu Skarbowego w Brodnicy na stanowisko rejestratora, a potem komornika skarbowego. Na emeryturę przeszedł 01.01.1966 r. Zmarł 08.01.1985 r.

Opracował: **Jacek Jastrzębski**, wnuk Jana Jastrzębskiego, na podstawie archiwum rodzinnego oraz materiałów z Archiwum Straży Granicznej w Szczecinie.

 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku
 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku
 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku
 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku
 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku